

ZABLAĆE, selo nedaleko od Šibenika. Spominje se u dokumentima od 1298, a u XV. je st. poznato po solanama koje su porušene dolaskom Turaka. God. 1837. sagrađena je u selu crkva po nacrtima P. Bionija; u njoj se čuva oltarna slika (1847) F. Salghetti-Driolija.

LIT.: K. Stošić, Sela šibenskog kotara, Šibenik 1941.

ZABOK, naselje u Hrvatskom zagorju. Kasnobarokna župna crkva Sv. Jelene (1782–1805) sa zvonikom i skladno raščlanjenim glavnim pročeljem presvođena je kupolnim svodovima. God. 1788. bila je oslikana zidnim slikama. Crkvu su podigli Žigmund i Josip Vojković; njihov se grb nalazi na klasicističkom portalu. Crkva ima barokni gl. oltar, propovjedaonicu (1786), kulise Božjega groba, tri rokoko kaleža (iz 1778), relikvijar Sv. Križa s kožnatom spremicom, raspelo, kip »Krštenja Kristova«. — U blizini, na Grabrovcu nalazi se kapela Sv. Antuna Padovanskoga (XVII. st.) s predvorjem iz kojega se diže zvonik

(oko 1676). Kapela ima barokne bočne oltare (1768, 1778) sa slikama te kalež. Imala je dva zvona iz 1724. i 1728 (zagrebački majstor J. Foresti).

LIT.: Gj. Szabo, Spomenici kotara Krapina i Zlatar, VjHAD, 1913–1914, str. 185–186. — Isti, Kroz Hrvatsko Zagorje, Zagreb 1939. — A. Horvat, Pregled spomenika kulture područja općine Zabok, Kaj. 1980, 1. — Horvat–Matejčić–Priatelj, Barok. A. Ht.

ZACH, Josip (Franjo), slikar (XIX. st.). Spominje se među učenicima H. Hötendorfa u Osijeku, ali drugih podataka o djelovanju nema. Na njegovu *Zimskom krajoliku* nalazi se natpis »Zach 1864«. Poznata su četiri njegova pejzaža s motivima godišnjih doba, stilski u krugu Hötendorfova romantičarskog slikarstva.

LIT.: J. Bösendorfer, Počeci umjetnosti u Osijeku, Osijek 1935. — O. Švajcer, Hötendorf, Zagreb 1982. — Isti, Osječko slikarstvo 19. stoljeća (katalog), Zagreb 1988. R.

ZAČRETJE → SVETI KRIŽ ZAČRETJE

J. ZACH, *Zimski krajolik*